

SALDIRGANLIK VE ANNE BABA TUTUMLARI

Saldırganlık, küçük çocuklarda normal bir tepki biçimidir. Çocuğun güvenlik, mutluluk ya da başka bir gereksiniminin şekil değiştirerek başka bir biçimde ortaya çıkmasıdır

Saldırgan davranışlara sahip çocukları olan anne babaların ebeveynlik becerilerinin artırılması ve ebeveyn çocuk ilişkilerinin onarılmasına..Sürekli ve aşırı biçimde saldırgan olan çocuk sinirli, anlaşılmaz, eyleme hazır ve aşırı geçimsizdir. İlişkileri gergin ve sürtüşmelidir. Hemen parlar ve kavgaya hazırdır. Durmadan kuralları çiğner ve ceza görür. Bu çocuklar cezadan etkilenmez yada kısa süreli etkilenmiş gibi görünürler. Olağan anlaşmazlıkları bile bilek gücüyle çözmeye çalışırlar. Tepkileri ölçsüz ve durumla orantısızdır. Öfkesini yenemez ve hep kendini haklı çıkarmaya çalışır. Bu çocuklar evde okulda sürekli sorun oluştururlar ve yetişkinlerle sürekli çatışma içindedirler.

Çocuk ve ergenlerde şiddet içeren tutum ve davranışların ortaya çıkmasında anne baba ve ergen arasında ilişkilerin yapısı ve etkileşim biçimi de çok önemlidir. Ebeveynlerin yaklaşım biçimlerinin çocukların davranış problemlerinin gelişimindeki önemli etkisi göz önüne alındığında, davranış sorunlarına müdahale edilirken çocuklarla birlikte ebeveynlerin de davranışlarının biçimlendirilmesinin gerekli olduğu ortaya çıkmaktadır

Saldırganlığın nedenleri nelerdir?

1- Saldırgan davranışların ebeveynler tarafından ödüllendirilmesi. Geleneksel kültürün erkek çocuğun saldırganlığını onaylaması. (Ör: parkta iki çocuk birbirini döver. Biri daha çok dayak yerse, annesinin çocuğunun kendisini savunmadığı düşüncesiyle üzülmesi)

2-Çocuğun yetişkinlerden katı ceza, anlayışsızlık ve yetersiz sevgi görmesi

3- Beyin zarı iltihabı, beyin zedelenmesi gibi fizyolojik sorunlar

4-Televizyon ve kitle iletişimim araçlarının olumsuz etkisi.

5-Ana-baba tutumlarının olumsuzluğu, çocukla aralarındaki iletişimin iyi olmaması

6-Çocuğun ebeveynlerinden dayak yemesi

Saldırganlığı nasıl önleyebiliriz

1- Her şeyden önce ebeveynler saldırganlık modeli olmamalıdır. (Evde dayak yiyen bir çocuk varsa kardeşini dövüyor. Kardeşi yoksa okulda en ufak bir sorunda arkadaşına vuruyor. Yada hayvanlara eziyet ediyor.) Çünkü dayak herkes için olumsuz duygular oluşturur.

2-Çok fazla saldırgan davranışlara tolerans gösterilmemelidir. Çocuğun istekleri bu tip davranışlar yapınca yerine getiriliyorsa, çocuk isteklerini yaptırmada araç olarak görmeye başlar. Bu yolla istekleri yerine getirilmemelidir. Saldırgan davranışlar ödüllendirilmemeli ve onun bu davranışının istenmeyen bir davranış olduğu hemen gösterilmelidir.

3-Saldırgan davranışlar kesinlikle dayakla cezalandırılmamalıdır. Ebeveynlerin ilgisi, sevgisi azaldığında ve fiziksel cezalar uzun süre devam ettiğinde, çocukta saldırgan, asi, sorumsuz davranışlar gelişir. Saldırgan davranışlar ortaya çıktığında, yetişkinler sakin davranmalı, anormal duygusal tepkiler yerine ben dilini kullanmalıdır. (Böyle davrandığın için üzuldüm) Dayak saldırgan davranışın hemen bitiminde uygulandığı zaman, onun o an kesilmesini sağlayabilir ancak, çocukta düşmanca duygular geliştirir.

4- Çocuk gergin ve sinirliyen onunla tartışmamalı, sakinleşmesini beklemeli ve daha sonra davranışı ile ilgili konuşulmalıdır.

5- Çocuğa sosyal olgunluğuna uygun çeşitli sorumluluklar verilmeli, başarabileceği kadarıyla bir çok şeyleri başlatıp, bitirmesi sağlanmalıdır. Çocuk başarma duygusunu yaşamalıdır.

6- Çocuğa bu davranışın dezavantajları gösterilmelidir. Saldırgan davranışları ile isteklerini elde edemeyeceğini, istediği şeyleri kaybettiğini görmeli ve yaşamalıdır.

7- Olumlu davranışı pekiştirme: Ana-baba ve diğer yetişkinler çocuğun olumlu davranışını görüp, olumsuz davranışı görmezlikten gelmelidir. Çocuk bu davranışı yapmadığında sözel olarak ödüllendirilmelidir. Ör:10 dk. kavga etmeden ve bağırmadan oynadığında bu sözel olarak ödüllendirme.

8- Çocuğun dışarıda oynamasına izin verme, bu çocuğun gerilimini azaltır ve enerjisini boşaltma imkanı sağlar.

9- Saldırgan davranış diğer çocukların güvenliğini ciddi bir şekilde tehdit etmedikçe bu davranışın üstünde durmamak gerekir.

10- Kendi kendine konuşma:Çocuk oldukça dürtüsel davranıyorsa ve onun bu yönünü kontrol etmede güçlük yaşıyorsa; çocuğa başkalarına vuracağı zaman, kendi kendini engelleyici cümleler söylemesi öğretilabilir. Ör:10´a kadar say ve arkadaşını sev gibi.

11- Çocuk saldırgan modellerle karşı karşıya getirilmemelidir. Televizyondaki şiddet içeren programları seyretmesi engellenmelidir. Eğer kesinlikle engel olunamıyorsa, ebeveynler çocukla birlikte seyrederek şiddetin sonuçlarını tartışabilirler. Ayrıca bu şiddet filmlerinin gerçek yaşamın modeli değil, kurmaca olduğu çocuğa anlatılabilir.